

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

**BYLOJE DĖL UAB „ŽALIA RŪTA“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS
ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2014-12-18 Nr. 12R-123

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus Felikso Petrausko (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), Teisės ir personalo skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės, Energetikos ir vartojimo prekių bei paslaugų departamento direktoriaus Algirdo Romeikos, Maisto produktų ir rekreacinių paslaugų skyriaus vedėjos Neringos Baronienės, l.e. Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos pareigas Kristinos Grigaitės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio bei Maisto produktų, turizmo ir rekreacinių paslaugų departamento direktorės Neringos Ulbaitės,

bylos „Dėl UAB „Žalia rūta“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, išnagrinėjo bylą dėl UAB „Žalia rūta“ (įmonės kodas – 301675459, adresas Sedos g. 8, Barstyčiai, Skuodo r.sav.; Naujoji sodo g. 1, Klaipėda) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-10-20 gavo elektroniniu parašu pasirašytą vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl nepageidaujamos reklamos teikimo telefonu. Vartotojas nurodė, jog UAB „Žalia rūta“ siunčia nepageidaujamą reklamą į telefono numerį (*duomenys neskelbtini*). Vartotojas pažymėjo, jog UAB „Žalia rūta“ neturi sutikimo dėl reklamos teikimo.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu kreipėsi į UAB „Žalia rūta“ ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodytų aplinkybių bei, vadovaudamasi minėto įstatymo 13 straipsniu paprašė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos siuntimą į vartotojo mobilųjį telefono numerį (*duomenys neskelbtini*). UAB „Žalia rūta“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2014-10-24 siųstą raštą Nr. 4-10676 atsakymo nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-11-10 priėmė nutarimą Nr. 12R-107 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą dėl UAB „Žalia rūta“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo”.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-11-13 gavo UAB „Žalia rūta“ raštą, kuriame bendrovė nurodė, jog nesiuntė trumpųjų žinučių vartotojui (*duomenys neskelbtini*), kadangi

neturi tam techninių galimybių. Bendrovė nurodė, jog minėtas paslaugas teikia UAB „Damona ir ko“. UAB „Žalia rūta“ nurodė, kad paslaugos teikėjas UAB „Damona ir ko“ naudoja savo turimą telefonų duomenų bazę, kurios atskleisti užsakovams atsisakė ir tai nurodė sutartyje. UAB „Žalia rūta“ nurodė, kad Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos raštą su vartotojo skundu persiuntė UAB „Damona ir ko“. UAB „Damona ir ko“ po kelių raginimų nurodė, kad vartotojo (*duomenys neskelbtini*) telefono numeris (*duomenys neskelbtini*) į duomenų bazę buvo įtrauktas per klaidą. UAB „Žalia rūta“ nurodė, jog dėl minėtos situacijos labai apgailėstauja. Bendrovė pažymėjo, jog dėl minėto nesusipratimo nutraukė sutartį su UAB „Damona ir ko“ dėl paslaugų teikimo, o UAB „Damona ir ko“ išėmė vartotojo telefono numerį iš duomenų bazės. Minėtu raštu UAB „Žalia rūta“ pateikė sutarties tarp UAB „Damona ir ko“ kopiją.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-11-24 gavo UAB „Žalia rūta“ raštą, kuriame bendrovė nurodė, jog nėra priežasčių, dėl kurių būtų dėl UAB „Žalia rūta“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo būtų tikslinga nagrinėti žodinio proceso tvarka. Bendrovė minėtu raštu taip pat nurodė, kad sutartis tarp UAB „Žalia rūta“ ir UAB „Damona ir ko“ buvo nekorektiška ir UAB „Damona ir ko“ atsisakė ją koreguoti. UAB „Žalia rūta“ nurodė, kad UAB „Damona ir ko“ naudoja savo duomenų bazę trumpųjų žinučių siuntimui. Bendrovė nurodė, kad UAB „Damona ir ko“ atsisako sutarties šaliai atskleisti savo duomenų bazę, todėl UAB „Žalia rūta“ niekaip negalėjo šiuo konkrečiu atveju užtikrinti, jog vartotojui reklama buvo siunčiama turint sutikimą arba prašymą. UAB „Žalia rūta“ prašo Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos netaikyti baudos dėl įstatymo pažeidimo, atsižvelgiant į tai, kad bendrovė nėra turėjusi teisminių ginčų, taip pat nėra skoloje valstybei bei į tai, kad bendrovės pajamos yra minimalios, todėl skiriama bauda sudarytų didelių sunkumų bendrovės veiklai.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Taigi įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - įtakoti vartotojo ekonominę elgseną.

UAB „Žalia rūta“ telefonu skleista informacija apie bendrovės teikiamas paslaugas yra tiesiogiai susijusi su bendrovės vykdoma veikla bei skatina vartotojus naudotis bendrovės paslaugomis, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

Dėl UAB „Žalia rūta“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2013-07-31 įsakymu Nr. 1-73, 5 punktas nustato, jog kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, kad būtų pradėtas Lietuvos

Respublikos reklamos įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimų nagrinėjimas, turi teisę asmenys, kurių interesai yra pažeisti, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos bei asmenų interesams atstovaujanti asociacija, pateikdami Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pranešimą (skundą) raštu. Atsižvelgiant į tai, vartotojas (*duomenys neskelbtini*) turi teisę kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą tam, kad būtų tinkamai apgintos Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintos jų, kaip reklamos vartotojų, teisės.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalis nustato, jog reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu. To paties straipsnio 2 dalis nustato, kad draudžiama tiesiogiai teikti reklamą konkrečiam asmeniui, jeigu yra aiškiai išreikštas šio asmens nesutikimas.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, sistemiškai vertindama Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, daro išvadą, jog toks vartotojo sutikimas turi būti išreikštas aktyviai. Nors Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nenustato privalomos reklamos vartotojo sutikimo davimo būdo ir prašymo formos, tačiau Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 1 dalis numato, kad civilinės teisės normų nesureglamentuotiems civiliniams santykiams taikomi panašius santykius reglamentuojantys civiliniai įstatymai, t. y. taikoma įstatymo analogija. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sutarčių teisę reguliuojančiame 6.173 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tylėjimas arba neveikimas savaime nelaikomi akceptu, t. y. sutikimu. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.64 straipsnio, reglamentuojančio valios išreiškimo formą, 3 dalyje numatyta, kad tylėjimas laikomas asmens valios išraiška tik įstatymų ar sandorio šalių susitarimo numatytais atvejais. Vadovaujantis įstatymo analogija, darytina išvada, kad visais atvejais sutikimas turi būti aiškus, o ne numanomas.

Pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnį, net ir klausiamo dėl sutikimo gauti reklamą adresato neatsakymas (neveikimas) reklamos davėjui negali reikšti, kad adresatas sutinka, jog jam būtų teikiama reklama.

Atkreiptinas dėmesys į tai, jog (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodyta, kad UAB „Žalia rūta“ reklama trumpąja žinute buvo teikiama be sutikimo. Pažymėtina, jog UAB „Žalia rūta“ tyrimo metu nepateikė Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai įrodymų, jog reklamą pareiškėjui siuntė turėdama sutikimą ir prašymą. UAB „Žalia rūta“ 2014-11-13 raštu nurodė, jog vartotojo (*duomenys neskelbtini*) telefono numeris (*duomenys neskelbtini*) į duomenų bazę buvo įtrauktas per klaidą. Tokiu būdu UAB „Žalia rūta“, neturėdama (*duomenys neskelbtini*) sutikimo ar prašymo teikti reklamą telefono numeriu (*duomenys neskelbtini*), pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatą.

Dėl UAB „Žalia rūta“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgia į tai, jog bendrovė pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalį.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgia į tai, kad UAB „Žalia rūta“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgia į tai, kad nepageidaujamos reklamos siuntimas buvo vienkartinis. Reklamą UAB „Žalia rūta“ vartotojui (*duomenys neskelbtini*) siuntė trumpąja žinute 2014-10-14.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgia į tai, kad dėl UAB „Žalia rūta“ buvo gautas tik vienas vartotojo prašymas ir nepageidaujama reklama buvo teikiama tik viena sklaidos priemone – telefonu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančiomis aplinkybėmis laiko tai, kad UAB „Žalia rūta“ bendradarbiavo su Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, laiku pateikdavo paaiškinimus.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 7 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies pažeidimą skirti UAB „Žalia rūta“ 1000 (vieno tūkstančio) litų 289 (dvejų šimtų aštuoniasdešimt devynių) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas